

socialmedicinsk tidskrift

femtiofjärde årgången feb 1977 häfte 2

Industrivägen 13, Solna. Tfn 08/83 20 83

Postadress: Fack, 104 01 Stockholm 60

Postgiro 11 79-1

Allmän redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Axel Gisslén, biträdande redaktör

Brita Bahrton, redaktionssekreterare

Redaktionsutskott:

Erik Allander, professor i socialmedicin, Huddinge

Ragnar Berfenstam, professor i socialmedicin,
Uppsala

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Arne Borg, bitr. socialdirektör, Stockholm

Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering,
Göteborg

Gunnar Inghe, professor em. i socialmedicin, Luleå

Bengt Lindegård, professor i socialmedicin,
Göteborg

Gunnar Lindgren, professor i socialmedicin, Lund

John Lovén, socialchef, Huddinge

Georg Svahn, socialdirektör, Stockholm

Bengt Söderberg, socialchef, Solna

Gösta Tibblin, professor i socialmedicin, Umeå

Willy Viklund, socialchef, Östersund

Äldrevården

"Vårdsamhällets" ambitioner för de äldre medborgarna har alltmera kommit i blickpunkten under de senaste decennierna. Orsakerna är många och inte bara att finna i en ökad andel pensionärer. Äldrevården har ur socialmedicinsk synpunkt alltid varit ett centralt ämne, och därför ägnas detta temanummer aktuella problem inom området. Materialet bygger på erfarenheter, huvudsakligen från storstäderna Stockholm och Malmö, samt även från Skaraborgs län.

Under de senaste åren har en lång rad motioner i olika landsting lagts fram om hälsokontroller av pensionärer. Behovet av en samordning med socialvårdens uppsökande verksamhet har framhållits därvidlag. I en rapport från Skara ges det aktuella läget för en försöksverksamhet som pekar på hittills goda erfarenheter, men också på behovet av en ständig utvärdering och revidering av innehållet i hälsokontrollerna. Materialet presenteras av en grupp vid Hälsovårdsenheten inom primärvårdsblocket i Skaraborgs läns landsting.

I en artikel som beskriver gränsdragningsproblem mellan primärkommunal åldrvård och långtidssjukvård inom Stockholm konstaterar Bengt Selin att de aktuella bostadshotellens serviceresurser ej räcker för att klara primärkommunens åldrvårdsuppgifter. Författaren anser också att långtidsvården saknar ett led i vårdkedjan, nämligen ett sjukhem med hemliknande miljö. Bengt Andersson redogör för bostäder för äldre och menar där att bostadshotellen helt kan ersätta ålderdomshem och pensionärshem, och anger därför en annorlunda uppfattning i planeringen av servicen inom samma region.

En annan typ av service för de äldre representerar servicecentra. I en studie från Malmö utförd av socialmedicinska institutionen vid Lunds universitet, konstateras att trots en relativt allmän kännedom om servicecentras existens bland pensionärerna i Malmö, relativt få i realiteten besöker dessa. Man konstaterar också att servicecentra i första hand inte når samma grupp, som var i behov av de gamla ålderdomshemmen.

I två artiklar från Stockholm behandlas hemhjälp till pensionärer. Där framhålls angelägenheten av att bygga upp en typ av hemvårdscentra inom olika regioner (kvartersområde) inom en så stor kommun som Stockholm. Pensionärerna själva skulle kunna knyta an till dessa centra och de aktivaste skulle kunna hjälpa personalen med vissa uppgifter.

I två artiklar utvecklar Gunnar Göttestam och medarbetare synpunkter på psykiatrisk forskning och på klinisk psykiatrisk verksamhet.

I en avslutande artikel om rätt till arbete, hävdar Arne Borg att om nu möjligheten att skapa fler arbetstillfällen för äldre på den allmänna arbetsmarknaden är små, eller närmast obefintliga, så borde vi i stället mer diskutera förutsättningarna att omfördela de mycket stora resurser som nu ställs till äldreomsorgens förfogande så att de vitala pensionärerna i mycket stor utsträckning själva engageras i äldreomsorg. Detta problem och även andra tar Anders Bolin och Leif Svanström avslutningsvis upp i en diskussion om några av äldreomsorgens problem. Dessa framföres i brevform, riktad direkt till läsaren och avsikten är att stimulera till fortsatt debatt inom ett viktigt område. Vi hoppas därför att Socialmedicinsk tidskrifts läsekrets kommer att få impulser till sitt dagliga arbete med äldreomsorgen, men även impulser att i skriftlig form höra av sig till redaktionen. Vi får säkert flera tillfällen att återkomma till äldreomsorgen, kanske redan under innevarande år.

Arne Borg

Leif Svanström